

# REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

## Sumarul:

Planuri mari. — Contingentarea. — Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane. — Bursa oficială de acțiuni și oferte. — Bilanțuri: „Lăpușana”, institut de credit și de economii, Târgu-Lăpușului. — „Albina”, institut de credit și de economii, Sibiu.

## Planuri mari.

Am citit expunerile semnate de Spectator, cu privire la necesitatea fixării unui plan general de realizări în continuare, de către diferitele cârmuiri, cari se perindează. Fiecare din cele trei chestiuni ar merita să fie separat și amănunțit tratate.

Am citit apoi un articol al dlui prof. V. Vâlcovici, f. ministru, care în ziarul „Excelsior” cere armonizarea colaborării diferitelor organe sub durata aceluiaș guvern, (Banca Națională cu Ministerul Industriei și Comerțului), în domeniul economic.

Lucru curios; la noi unde sunt atât de slab plătiți funcționarii publici, s'a dezvoltat cel mai înspăimântător biurocrațism. Nu credem, că se mai dresează în ureo fără din lume, atâtea procese verbale, nu credem să mai găsim undeva atâtea comisii, cari să absoarbă atenția atâtor membri, reținându-i dela o muncă mai rodnică; nu credem să se mai plătească undeva atâtea diurne și să existe atâtea cumuli, ca și în țara noastră! De aceea majoritatea titraților aleargă după un robinet, de unde să curgă măcar diurne, dacă nu poate pune mâna pe vreo câteva

funcții publice, unde se face atât de puțină ispravă.

Această plagă și lipsă de îndrumare rațională spre cariere practice, a contribuit să avem o supraproducție de titrați de toate categoriile. Profesiunile libere s'au depreciat, comerțul se luptă din greu cu dirijarea, meseriile tânjesc, agricultorii sunt nemulțumiți de randamentul ocupațiilor lor. Numai unii meseriași sunt relativ îndeștuliți, deși se luptă cu un fiscalism barbar. Muncitorii industriali însă, nici aici, nu sunt totdeauna îndeștuliți.

Acest simptom general este dovada lipsei de organizare, de orientare practică. Se pare că am căzut în greșala unor teorii, împrumutate dela străini, cu privire la raționalizarea muncii. Se zice că brațul uman e scump în producție și de aceea nu trebuie folosit, decât acolo unde mașina nu-l poate înlocui. Dar oare ce să facem cu acest braț de muncă, care este factor național, dacă pretulindeni îi ia locul mașina, cumpărată cu bani internaționali? De ce nu se dă de fapt o îndrumare sănătoasă și sinceră îmbrățișării carierelor, de ce rămânem veșnic numai la formularea desideratelor și nu trecem la realizări? Tot lamentăm și ne văicărăm, așteptând să vină statul, dar noi singuri nu ne știm ajutama! Atmosferă de tutelă.

Se zice, că nu avem capital și din cauza acestei lipse, nu se pot face atâtea treburi bune și minunate. Ne mulțumim cu constatarea, dar de mișcat nu ne mișcăm. Oare capitalul nu e rezultatul unei munci

inteligente, împărechiate cu un spirit de inițiativă viu? Există oare într-o țară din Europa mai multe posibilități de a munci rentabil, decât sunt în țara noastră?

Nu avem drumuri și șosele în general, dar mai ales în Basarabia și Dobrogea; nu avem rețeaua de căi ferate pentru legarea diferitelor regiuni economice, pentru schimburi interne de mărfuri; țăranul în multe părți, dar mai ales cel din vechiul regat, nu are o casă, în care să poată locui omenește, ca să nu mai vorbim de celelalte edificii necesare unei gospodării agricole ordonate. Stăm cu mâinile încrucișate, rugându-ne să ne dea Dumnezeu ploaie, dar nu am început nici un canal de irigație, pentru combaterea secetei, care face, constant sau periodic, ravagii, mai ales în Basarabia. Munca de un an de zile a țăranului nostru, după calculele lui Ford, nu valorează mai mult de o muncă rațională de 50 de zile și ne tot mirăm că țăranul nu progresa, că decade fizicește, în acest Canaan de alimente variate și ieftine. Il tot purtăm pe la urne, să voteze toate ieroglifile demagogiei politice; îl electrificăm și motorizăm, dar nu-l învățăm cum să-și standardizeze produsul muncii, ca să-l poată vinde repede, ușor și rentabil.

Ne mulțumim cu organizarea de „săptămâni” și „luni”, pe urma cărora câștigă streinii, dar nu-l ajutăm să învețe, cum să tragă folosul muncii sale, căci valorificarea producției naționale o lăsăm în mâinile speculanților străini. Ne îmbătăm cu lozince și dictoane, dar nu realizăm nimic. Căile noastre ferate în loc să înlesnească circulația bunurilor, o scumpesc, fiindcă așa spune calculul savant al inginerilor. De eliminarea furturilor la încărcări și descărcări de vagoane și suprimarea incorectitudinilor, ce se ivesc și cari toate păgubesc pe producător, — căci negustorul asupra lui se regresează, — nu se îngrijește nimeni. Transporturile pe C. F. R. sunt și azi greoaie, scumpe și răpesc prea mult timp. Iată ce zice dl prof. Brancovici, președintele Bursei de Mărfuri din București, despre transportul de cereale pe C. F. R.:

„Statele Unite din America, pentru a-și promova comerțul de tranzit, acordă cerealelor canadiene în tranzit prin New-York, tratament egal, cu cerealele naționale. Se transportă de ex. una mie de va-

goane grâu pe aceasta enormă distanță (cam egală cu Hamburg-Constanța), mai repede decât se transportă la noi numai una sută de vagoane, dela Pitești la Constanța”. (Excelsior“ Nr. 126).

Avem producție excelentă de fructe și în loc să le standardizăm și exportăm, le aruncăm la porci, ori facem din ele, în cel mai bun caz, rachiu, căci așa e obiceiul: din tot ce nu putem valorifica rațional sau rentabil, facem rachiu! Avem ouă, paseri, pe cari nu le știm valorifica nici ca bulgarji vecini. Avem un vânat bogat, pescării artificiale și naturale, flori, plante medicinale etc.

În loc de a întrebuința benzina ieftină la raționalizarea agriculturii prin cultura sistematică, o încărcăm cu 300% impozit, ca să umplem tezaurul. Încărcăm Kilo-gramul de zahăr cu 14 Lei, în loc de a îmbunătăți cu el traiul țăranului și de a-i majora prețul sfeclei.

Vorbiam cu un membru al Comisiei, care elaborează planul introducerii și organizării cadastrului financiar în vechiul regat și i-am făcut observație, că de ce nu se face concomitent și comasarea proprietății agricole, cu fixarea suprafeței minime indivizibile, în scopul raționalizării culturii pământului? Mi-a răspuns, că acea chestie e complicată, necesită parale multe și o legiferare specială, care să prevadă dreptul de expropriere.

Ori, noi România, având cea mai prosperă industrie a legiferărilor, îngrijirea D-sale nu e întemeiată și că acolo unde e voința, nimic nu e imposibil. Azi trăim epoca tehnicii superlativă. Se pot acoperi cheltuelile, cu rețineri proporționale din suprafețele de comasat și în plus se poate face și o operă națională, ușor de înțeles, așa cum au făcut și ungurii cu jumătate secol în urmă.

Cu un cuvânt ocazia de muncă, este dată, ca nicăieri, aici în binecuvântată și frumoasa noastră țară. Planuri mari de lucru pentru câteva generații încă se pot face, numai suflet să fie, dragoste de neam și țară, — dar dragoste adevărată, nu vorbe goale, cum se obicinuieste a se spune.

Am pus aceste idei pe hârtie, cu convingerea, că la noi se pot face lucruri mari, prin noi înșine și fără ajutorul cuiva. Trebuie să avem voință. Ași fi fericit, dacă ar fi cetite, în cât mai largi cercuri, aceste

*rânduri, să germineze într'un creier oarecare idei mărețe și să stimuleze pe cât mai mulți la treabă bună.*

*Dorim acest lucru din toată inima.*

VERAX.

## Contingentarea.

Criza economică de după războiul mondial a produs o perturbare adâncă în ordinea economică a tuturor țărilor europene. Acestea, rând pe rând, s'au văzut nevoite să ia măsuri pentru restabilirea ordinii economice și pentru asigurarea stabilității monetare. Realizarea acestor deziderate nu se putea face fără o balanță comercială bine echilibrată și pe cât posibil, activă. În acest scop se impunea activarea exportului și reglementarea importului. Amestecul Statului fiind inevitabil, țările europene au suspendat libertatea comerțului, unele mai curând, altele mai târziu.

Între țările, cari au luat măsuri pentru reglementarea comerțului exterior se află și România. Contingentarea importului a început să se aplice la noi în anul 1933 și durează încă și astăzi. Bine înțeles că, măsurile luate pentru îngrădirea libertății comerțului, au produs o serie de nemulțumiri între comercianți, cari se vedeau stânjeniți în exercitarea liberă a profesiunii lor.

De sigur că, România nu putea rămâne nepăsătoare față de măsurile de ordin economic luate de celelalte țări europene. În afară de dificultățile rezultate în urma îngrădirei libertății comerțului, la noi s'au mai ivit însă și nemulțumiri, de altă natură. Acestea au fost cauzate în primul rând de prea dese schimbări ale regimului de contingentare și de faptul că în foarte multe cazuri dispozițiile Băncii Naționale a României — prin care se fac plățile externe și care fixează regimul operațiilor de devize, — erau în contradicție cu acelea ale Ministerului de Industrie și Comerț.

Importul se permite pe cât posibil din țările unde avem o balanță comercială mai activă. Se cerea deci adeseori importatorilor să schimbe țara de unde își procură marfa. Natural că importatorii nu pot să-și schimbe țara, după disponibilul indicat de balanța comercială. Le-

gături vechi comerciale nu pot fi părăsite ușor și nu pot fi găsite în timp așa scurt alte întreprinderi de unde importatorii să-și procure marfa mai ales dacă și prețul este mai convenabil. Iată, deci noi motive de nemulțumire.

La toate cele menționate mai sus se mai adaugă și sîcreștiunea cu care se lucrează la Direcțiunea pentru Reglementarea Comerțului Exterior și lipsa de informațiuni precise, în special a importatorilor din provincie.

Astfel că, procurarea de autorizațiuni de import și îndeplinirea formalităților la Minister și Banca Națională a României cereau foarte adeseori prea multă pierdere de timp. Nu e de mirare că, în astfel de împrejurări, unii comercianți renunțau la cotele de import, mai ales dacă acestea reprezentau o valoare mică.

Aceste dificultăți și condițiuni anormale au înlăturat concurența cinstită între comercianți și au contribuit la înființarea și dezvoltarea unor întreprinderi noi — nu totdeauna necesare și folositoare economiei naționale, — conduse de oameni mai mult îndrăzneți, decât pricepuți. Din aceleași cauze au început să înflorească în București o nouă categorie de întreprinderi, aceea a samsarilor, care se ocupă cu exoperarea autorizațiilor de import și cu îndeplinirea formalităților pentru firmele din provincie. Interesant de menționat este faptul că partea cea mai mare a acestor samsari o formează Evreii din Ardeal, muțați în București, cari sfidează cu luxul lor populația cinstită și cari au contribuit mult la transformarea Capitalei în oraș cosmopolit.

Nu se poate nega că sistemul de contingentare a avut și influențe favorabile asupra economiei naționale. În afară de echilibrarea balanței comerciale, de asigurarea stabilității monetare și normalizarea comerțului exterior, a contribuit mult și la dezvoltarea industriei naționale. Prin contingentare guvernul a fost în situația de a putea facilita dezvoltarea unor ramuri industriale, de cari avem nevoie în țară și cari sub regimul liberei concurențe nu s'ar fi putut dezvolta. Natural că pe lângă aceste industrii folositoare economiei naționale, au luat ființă și au profitat și unele industrii parazitare, acestea însă vor dispărea îndată ce măsurile de restricție vor fi desființate și

nu vor mai beneficia de avantajii din partea Statului.

Se observă o tendință tot mai accentuată spre libertatea comerțului și la noi. În ultimul timp au fost decontingentate o mare parte din mărfuri în special materii prime, mașini etc. De sigur că, această măsură va putea fi eficace numai atunci, când pe lângă libertatea de import acordată de Ministerul de Industrie și Comerț, li s'ar asigura importatorilor, fără nici o dificultate și plata în devize, prin Banca Națională a României. O libertate completă a comerțului în împrejurările actuale nu este încă cu putință, deoarece cauzele pentru care a fost introdus acest regim nu au dispărut.

Dr. C. D. POENARU.

## Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

### CURTEA DE CASAȚIE S. II.

18 Ianuarie 1937.

CONCORDAT AGRICOL. — Dacă se aplică și creditorilor de naționalitate străină. — Soluțiune afirmativă. (Art. 52 legea de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934).

*Intrucât legiuitorul nu face nici o distincțiune și deoarece art. 69 al legii de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 se referă în mod expres numai la cap. I și II ale legii, urmează a se decide că aranjamentul prevăzut de art. 52 din lege este opozabil tuturor deponenților și chiar și cetățenilor străini.*

(Gheorghe Stroia, cu „Furnica“, Institut de Credit S. A., Făgăraș).

CURTEA: Asupra recursului declarat de Gheorghe Stroia, contra deciziei Nr. C. 796/935 a Curții de apel Brașov S. I-a.

Văzând motivele de casare astfel formulate:

„Recursul mi-l bazez pe art. 30 punct 5 și 6 din legea pentru Inalta Curte de Casație și Justiție“, deoarece instanța apelativă:

1. „A omis a se pronunța asupra unui mijloc de apărare esențial în cauză prin aceea, că deși am arătat că nu există nici unul din cazurile prevăzute la art. 38 din legea LIV. din anul 1912 și că astfel, în primul rând din acest motiv urmează a fi respinsă acțiunea reclamantei pentru stingerea execuției ca nefondată, nu a ținut seamă de acest mijloc de apărare și nici nu l-a combătut în motivarea deciziunii sale.

2. „A făcut o rea aplicațiune a legii, prin aceea, că a stabilit cum că deși sunt cetățean american, nu pot urmări pe reclamantă imediat pentru întreaga depunere, că potrivit art. 52 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, numai în proporția fixată de Comisiunea pentru judecarea capacității de plată a reclamantei, și că față de reclamantă subsemnatul nu pot invoca art. 69, punct a) din susmenționata lege, prin cecece a violat și art. 17 din Constituție.

„Desvoltarea motivelor.

„Acțiunea pentru stingerea execuțiunii poate fi introdusă conform art. 38 din legea LIV din anul 1912, dacă urmăritul va dovedi cu act autentic, că hotărârea în baza căreia s'a ordonat execuția este schimbată, scoasă din vigoare sau restrânsă de o hotărâre judecătorească definitivă, aceasta o recunoaște și reclamanta în apelul său.

„Ori în cazul de față execuțiunea silită în fațvorul subsemnatului contra reclamantei este ordonată în 21 Decembrie 1934, în baza sentinței Tribunalului Făgăraș, Nr. C. 1846/1936 confirmată în totul prin deciziunea Curții de Apel Brașov ca instanță apelativă Nr. C. I. 889/1934/11 din 5 Iunie 1934, rămasă definitivă, care execuțiune silită s'a înfăptuit la cererea mea în 2 Ianuarie 1935.

„Astfel având în vedere, că reclamanta în procesul de față după cum rezultă din actele dela dosar nu a arătat nici o hotărâre judecătorească definitivă ivită după data de 5 Iunie 1934, prin care Deciziunea Curții de Apel Brașov ca instanță apelativă Nr. C. I. 88/034/11 din 5 Iunie 1934, în baza căreia s'a ordonat execuțiunea silită contra reclamantei, ar fi schimbată, scoasă din vigoare sau restrânsă, este evident, că acțiunea reclamantei pentru stingerea execuțiunii este nefondată și că instanța apelativă a omis a se pronunța asupra unui mijloc de apărare esențial în cauză, având în vedere că după cum rezultă din dosar în întâmpinarea făcută la apelul reclamantei am susținut apărarea aceasta.

„Faptul, că subsemnatul sunt cetățean american este constatat și de către instanța apelativă.

„Astfel având în vedere, că conform art. 1 și 30 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, subsemnatul ca cetățean american nu pot beneficia de această lege, ci numai cetățenii români.

„Având în vedere, că această lege a fost adusă pentru ca proprietatea rurală și urbană să nu cadă pradă furtunei pe care criza a deslănțuit-o, dar nu ca instituțiile bancare să fie favorizate mai mult decât este pierderea lor în urma acestei legi.

„Având în vedere, că art. 52 din capitolul IV, din lege este urmarea capitolului I și II, este evident, că după cum se referă numai la debitorii cetățeni

„români ai instituțiilor bancare totuși se referă numai la toți creditorii cetățeni români ai instituțiilor bancare și că astfel art. 52 din această lege nu se referă și la cetățenii străini, a căror creanțe potrivit art. 69 punct a din această lege sunt exceptate și în consecință urmează a fi plătite conform dreptului comun.

„Și în fine având în vedere că art. 17 din Constituție garantează proprietatea de orice natură.

„Este evident, că instanța apelativă numai prin violarea Constituției și a acestor articole de lege a admis acțiunea pentru stingerea execuțiunii a reclamanței.

„Deoarece nu este just și nici legal ca subsemnatul cetățean american, în ce privește pretențiunea mea, adică depunerea mea față de banca reclamantă să mi se reducă în baza legii conversiunii, iar în schimb banca reclamantă pretențiunea ei, ce ar avea față de mine, adică ce are față de un cetățean străin, să fie în drept a o încasa conform dreptului comun imediat la scadență în întregime, adică nu este admisibil, și nici just, ca să mi se aplică numai părțile nefavorabile ale acestei legi. Dreptatea aduce cu sine, că sau se aplică în totalitatea ei această lege și față de cetățenii străini, sau nu se aplică deloc nici cu privire la pretențiunile și nici la datoriile cetățenilor străini, în sensul acesta din urmă este de a fi interpretată această lege prin dispoziția din art. 1, 30 și 69 pct. a) și 52“.

Având în vedere în fapt că, Banca „Furnica” S. A., a chemat în judecată pe pârâțul Gheorghe Stroia, astăzi recurent, spre a se stabili că, creanța de depunere de 186.410 Lei, anterioară datei de 18 Decembrie 1931, ce acesta o are și pentru care s'a ordonat execuția de îndeplinire, să fie plătită potrivit dispozițiilor legii de lichidarea datoriilor dela 7 Aprilie 1934 și ca atare să fie stinsă execuția, că tribunalul Făgăraș, prin sentința Nr. C. 2/935 a respins acțiunea; că afacerea venind înaintea Curții de Apel Brașov S. I., această instanță prin deciziunea supusă recursului, admite acțiunea și prin consecință stinge execuția; că, pentru a da această soluțiune Curtea de fond motivează că, este necontestat că reclamanta are un plasament agricol mai mare de 10 la sută, iar comisiunea pentru judecarea capacității de plată i-a stabilit capacitatea de plată la 46 la sută din creanțe plătibile în termen de cinci ani; Că în cauză urmează a se examina dacă pârâțul care este cetățean american îi sunt aplicabile dispozițiunile art. 69 al legii din 7 Aprilie 1934, și deci, dacă reclamanta poate fi obligată să-i plătească depunerea ce o are în întregime, că pârâțul nu poate invoca excepțiunile

prevăzute de citatul art. 69, deoarece se referă numai la debitorii agricoli și urbani și nici de cum la instituțiunile de credit reglementate prin art. 52, care face parte din capitolul IV al legii; că, intenția legiuitorului a fost ca aceste instituțiuni de credit cari au în plasamentul lor creanțe agricole supuse conversiunii, să fie puse la adăpost și obligate astfel a plăti creditorilor deponenți numai în măsura posibilității de plată, neputând fi obligate la restituirea depozitelor deodată, regulă ce se aplică și creditorilor străini căci altfel aceste instituțiuni ar ajunge în stare de nesolvabilitate și prin aceasta s'ar eluda intențiunea și scopul legiuitorului; că, deci susținerea pârâțului că nu îi pot fi opuse dispozițiunile art. 52 este neîntemeiată și acțiunea reclamantei se dovedește a fi fondată.

Considerând că, susținerea recurentului, formând obiectul primului motiv de casare cată a fi înlăturată ca neîntemeiată, deoarece Curtea de fond nu era finută să se ocupe de obiecțiunea sa că primul motiv de apel al reclamantei nu este fondat, din momentul ce a găsit că apelul trebuie admis pe motivul al doilea de apel.

Considerând că, potrivit art. 52 al legii de lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, instituțiunile de credit de orice fel, societăți anonime, cari vor avea un plasament supus prevederilor acestei legi, mai mare de 10 la sută din totalul creanțelor lor și care au acceptat pentru toți debitorii lor dispozițiunile Cap. I și II vor putea face cu creditorii lor un aranjament de plată a datoriilor instituțiunii respective, că aranjamentul va fi considerat ca valabil și obligatoriu pentru toți creditorii, dacă va întruni adeziunea scrisă a creditorilor cari reprezintă majoritatea creanțelor instituțiunii.

Că, întrucât legiuitorul nu face nici o distincție și întrucât art. 69 al citatei legi de conversiune se referă în mod expres numai la Cap. I și II al legii, iar nu și la cap. IV din care face parte art. 52, urmează a vedea că aranjamentul despre care se vorbește în acest text va fi opozabil tuturor deponenților, chiar și cetățenilor străini; că, aceasta este și firesc, deoarece numai interpretându-se astfel art. 52, instituțiunile de credit nu vor fi stângenite în activitatea lor prin aplicarea măsurilor de conversiune, ceea ce a fost scopul urmărit de legiuitor.

Că, dar soluțiunea tribunalului fiind dată în conformitate cu dispozițiunile art. 52, motivul al doilea de casare este deasemenea nefondat și ca atare recursul urmează a fi respins cu 2000 (două mii) Lei cheltuieli de judecată în instanța de recurs.



# Bursa oficială de acțiuni și efecte

situația pe I. sem. 1937, după datele statistice oficiale, cuantumul și valoarea operațiunilor în total și apoi repartizate pe hârtiile conducătoare ale pieții.

A C T I U N I	I A N U A R I E			F E B R U A R I E			M A R T I E			A P R I L I E			M A I U			I U N I E		
	bucăți	valoare în mil.	curs mediu	bucăți	valoare în mil.	curs mediu	bucăți	valoare în mil.	curs mediu	bucăți	valoare în mil.	curs mediu	bucăți	valoare în mil.	curs mediu	bucăți	valoare în mil.	curs mediu
Totalul operațiunilor	342.140	118.73	—	431.166	209.05	—	325.736	187.30	—	179.647	93.35	—	103.348	63.59	—	95.354	52.48	—
Bca Românească	13.094	5.35	408	9.593	3.95	411	22.616	10.36	458	4.797	2.19	457	5.855	2.39	409	6.162	2.57	418
Credit Industrial	4.840	3.34	691	4.350	2.98	685	7.966	5.16	649	3.154	2	638	1.597	.98	619	2.760	1.66	602
Astra rom.	18.534	20.94	1.130	36.330	53.42	1.470	11.854	17.10	1.443	5.068	6.50	1.284	7.625	8.62	1.130	7.556	7.98	1.056
Steaua română	37.770	20.36	531	45.574	30.45	668	11.364	3.03	704	2.212	1.28	580	9.468	5.41	571	3.625	1.95	535
Credit Minier	69.655	21.26	300	108.130	37.25	344	69.113	25.14	363	39.294	12.75	324	17.693	5.21	295	15.025	4.16	277
I. R. D. P.	122.269	12.47	101	52.953	5.02	95	57.572	5.72	99	39.037	3.78	97	6.090	.57	95	10.915	.93	86
Mica	3.189	4.55	1.437	5.159	7.37	1.429	17.110	26.87	1.570	13.118	22.36	1.705	7.680	12.70	1.680	6.446	10.28	1.596
Letea	2.672	2.21	827	6.180	5.12	828	6.852	5.82	849	3.145	2.59	825	2.718	2.16	795	2.633	2.07	789
Reșița	16.867	9.30	521	30.375	17.33	552	72.679	46.45	639	23.707	15.05	635	18.963	11.33	590	15.140	8.74	575
S. R. D.	1.237	1.07	807	1.940	1.55	802	4.985	4.13	890	3.456	3.16	915	1.579	1.29	821	578	.28	657
S. T. B.	2.157	3.42	1.598	2.778	3.92	1.548	7.361	11.30	1.566	4.342	6.29	1.481	2.954	4.13	1.412	2.462	3.20	1.304
Restul 32 act.	50.093	15.50	—	153.738	40.69	—	36.264	21.12	—	38.326	15.78	—	21.126	8.60	—	22.052	8.62	—

) Curs mediu matematic. Astfel Reșița a atins 716, Astra 1.600, Mica 1.780. Media este joasă, mulțimea operațiunilor făcându-se la cursurile mici.

\*\* S'au făcut multe din petroliferele mărunte.

\*\*\* S. R. D. ex. cupon.

Petroliferele s'au urcat pe baza cursurilor dela Paris și fermității prețului șteiului.

Industrialele au provocat interes în urma emisiunilor lansate, acestea au fost speculate și de public.

R E N T E	Valoare			Valoare			Valoare			Valoare			Valoare			Valoare		
	nominală	reală	o/o curs mediu	nominală	reală	o/o curs mediu	nominală	reală	o/o curs mediu	nominală	reală	o/o curs mediu	nominală	reală	o/o curs mediu	nominală	reală	o/o curs mediu
	în milioane			în milioane			în milioane			în milioane			în milioane			în milioane		
Totalul operațiunilor	651.71	231.61	—	562.28	234.68	—	763.52	338.56	—	708.41	291.88	—	518.39	242.50	—	542.27	216.03	—
Expropriere	52.27	24.78	47.40	54.59	27.18	49.70	59.19	29.89	50.50	50.63	27.47	54 1/4	41.27	21.36	51.76	33.28	17.84	53.61
Stabilizare	56.62	27.27	48.17	52.71	25.84	49.02	54.03	27.88	51.60	54.35	29.75	54 3/4	54.27	30.48	56.16	57.30	33.33	58.17
Desvoltare	66.70	28.76	43.12	135.92	60.49	45.50	165.14	82.62	50.05	198.71	95.64	48.13	132.74	63.41	47.77	127.60	63.40	49.68
Inzestrare	22.82	15.30	67.89	42.50	28.70	68.74	40.35	28.32	70.36	39.98	28.42	71.03	29.33	21.31	72 1/2	24.	16.93	70.94
Consolidare	392.21	102.37	26.10	200.55	56.88	28.36	324.54	111.36	28.50	241.63	75.87	30.01	162.99	51.09	31.35	133.38	43.07	32.29
Restul 27 efecte	61.09	33.13	—	76.01	35.59	—	120.27	58.49	—	122.11	34.73	—	97.79	54.88	—	177.31	41.46	—

Au contribuit la urcarea rentelor: rentabilitatea mare și sigură, fermitatea rentelor cotate la Paris, și în fine faptul că C. E. C. și Casa de Depuneri oferă pieții bani cu 5<sup>1/2</sup>% până la 70% din valoarea reală a efectelor.

Cursuri la Paris	Franci francezi *)	Franci francezi	Franci francezi	Franci francezi	Franci francezi	Franci francezi
Astra română	126 — 159	160 — 200	137 — 185	113 — 165	115 — 135	164 — 133
Rta Stabilizării	536 — 697 **)	630 — 695	623 — 720	639 — 687	710 — 767	762 — 792
Rta Desvoltării	225 — 300 ***)	260 — 306	285 — 315	301 — 312	295 — 325	302 — 315

\*) Pentru calculul parității la București, Francul francez se calculează la cursul bursei negre.

\*\* Se negociază pe bază de valori, ex. 536 fr. pentru 100 valori.

\*\*\*) 225 sau 300 fr. pentru 1000 franci. Imprumutul este în franci.

S'au fermuit în urma încheierii acordului pentru plata cuponului și a balanței comerciale române, bună.

Valute și aur negru	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
Franci francezi	8 — 8.20	8.40 — 8.50	8.40 — 8.60	8.25 — 8.40	7.90 — 8	8 — 8.10
Dolari	178 — 180	180 — 182	180 — 183	170 — 174	172 — 5	174 — 178
Lire Sterline	820 — 840	840 — 860	890 — 910	840 — 50	840 — 70	830 — 50
Napoleoni	1.100 — 1.120	1.140 — 60	1.150 — 1.170	1.120 — 40	1.100 — 20	1.100 — 20
Târgul șteiului	11.700	11.400	14.300 — 15.000	13.800	13.400	12.600

## „Lăpușana“, inst. de credit și de econ., Târgu-Lăpușului.

## CONVOCARE.

Domnii acționari ai Băncii „LĂPUȘANA“ instituit de credit și de economii, Târgu-Lăpușului, sunt convocați la

## adunarea generală ordinară,

pe Marți, 17 August 1937, orele 9 a. m., în localul Băncii „Lăpușana“ cu următoarea

## ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de administrație;
3. Raportul Censorilor;
4. Stabilirea bilanțului, a contului de Profit și Pierdere și descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de censored;
5. Reducerea capitalului din cauza pierderilor;
6. Asanarea băncii prin suspendarea lichidării, prin încheierea unei convenții cu deponenți și creditori;
7. Fixarea termenului pe 15 Nov. 1937, pentru terminarea asanării sistarea concordatului și urcarea capitalului social;
8. În vederea asanării, demisia Consiliului de Administrație și a Comitetului de censored;
9. Modificarea statutelor în conformitate cu legea bancară;
10. Alte propuneri.

Fiecare acționar își poate exercita drepturile în persoană sau prin mandatar, care trebuie să fie și el acționar al societății. Cei incapabili, cum și persoanele juridice, vor fi reprezentați prin reprezentanții lor legali, chiar dacă aceștia nu ar fi acționari.

Drept de vot în adunarea generală vor avea numai acei acționari, cari și-au depus acțiunile până în prețuia adunării generale la cassiera institutului, sau la bancă „Albina“ și filialele sale.

În vederea asanării sunt rugați atât Acționarii cât și Deponenții ca să se prezinte în număr considerabil.

Târgu-Lăpușului, la 31 Iulie 1937.

Consiliul de administrație.

## Activ. Bilanțul anual la 31 Dec. 1934 — 31 Dec. 1935 — 31 Dec. 1936 — 30 Iunie 1937 pt. asanare. Pasiv.

	Lei	Lei	Lei	Lei		Lei	Lei	Lei	Lei			
<b>Cassa:</b>					<b>Capital social</b>	611.670	611.670	611.670	611.670			
pt. Numerar . . . . .	24.052	17.349	2.085	7.674	<b>Fonduri de rezervă:</b>							
<b>Portofoliu de titluri:</b>					a) rezervă legală . . . . .	20.853	20.853	20.853	20.853			
a) Efecte cotate la bursă . . . . .	36.300	36.300	36.300	12.000	b) " statutară . . . . .	19.400	19.400	19.400	19.400			
b) Efecte necotate . . . . .	50.000	50.000	50.000	8.000	c) " specială . . . . .	16.428	16.428	16.428	16.428			
<b>Portofoliu de scont:</b>					<b>Fonduri de amortisment:</b>							
Plătibil în țară:					a) pentru creanțe dub. . . . .	26.325	26.325	26.645				
a) Cambii fără garanții . . . . .				150.947	b) pentru conversiune . . . . .	124.214	124.214	124.214	124.214			
b) Cambii garant. cu hipot. . . . .				184.148	<b>Fondul de pensii și ajuto-</b>							
<b>Debitori:</b>					<b>rare al funcționarilor:</b>	102.700	102.700	102.700	102.700			
din țară fără garanții . . . . .	1.405	85.716	109.242	20.500	<b>Depuneri spre fructificare:</b>							
Debitori beneficiind de conv. . . . .	2.944.606	2.841.984	2.780.083	925.300	pe livrete de economii . . . . .	2.849.378	2.790.868	2.798.868	2.798.868			
Efecte reescontate în conv. . . . .				1.509.564	<b>Creditori:</b>							
<b>Imobile:</b>					În țară: la termen . . . . .	7.452	8.452	8.452	8.452			
Necesare comerțului propr. . . . .	395.000	395.000	395.000	250.000	<b>Angajamente de reescont:</b>							
<b>Mobiliar:</b>					în conversiune . . . . .	1.568.840	1.566.949	1.509.564	1.509.564			
Conturi diverse . . . . .	23.526	23.526		15.000	<b>Conturi diverși</b> . . . . .	164.906	156.798	145.422	146.877			
<b>Pierderi:</b>					<b>Conturi transitorii</b> . . . . .	119.730	119.230	112.910				
a) din conversiune . . . . .	2.185.972	2.033.857	2.033.613	2.132.086					5.660.862	5.592.853	5.526.092	5.359.026
b) din amortisment . . . . .		109.120	119.768	123.806								
	5.660.862	5.592.853	5.526.092	5.359.026								

## Debit. Contul Profit și Pierdere. Credit.

	Lei	Lei	Lei	Lei		Lei	Lei	Lei	Lei
<b>Cheltuieli de administrație:</b>					<b>Venitul imobilelor</b> . . . . .			1.600	1.600
a) salarii . . . . .	5.011	8.000	9.300	4.200	<b>Comisioane încasate</b> . . . . .	392	132	7.215	759
b) Diverse . . . . .	563	2.844	11.924	7.490	<b>Beneficii diverse:</b>				
<b>Impozite:</b>			8.010	2.000	dela impr. agr. cu acop.				
Comisioane plătite . . . . .	1.500				camb. . . . .	68.362	978	2.566	1.601
<b>Amortizări:</b>					dela impr. agr. cu oblig.	112.147	1.107	5.666	1.317
a) la creanțe dubioase . . . . .	59.844	101.814		123.806	dela impr. agr. hip . . . . .	10.231	1.321	1.639	4.660
<b>Pierdere la conversiune</b> . . . . .	2.185.972	2.033.857	2.142.833	2.142.833	<b>Pierdere</b> . . . . .	2.185.972	2.142.977	2.153.381	2.265.892
<b>Dotarea fondului special pt.</b>									
<b>pierderi la conversiune</b> . . . . .	124.214								
	2.377.104	2.146.515	2.172.067	2.280.329					

Târgu-Lăpușului, la 30 Iunie 1937.

Pentru contabilitate: ss. Teofil Vescan, contabil autorizat.

## CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Aurel Milea.

ss. Perhalța Nicolae.

ss. Dr. Ioan Petruț.

ss. Popeseu Octavian.

## COMITETUL DE CENSORI:

ss. Oros Mihailu.

ss. Cișa Alexandru.

# „ALBINA“ inst. de credit și de econ., Sibiu.

Activ.		Bilanțul semestral brut la 30 Iunie 1937.		Pasiv.	
		Lei		Lei	
<b>Cassa:</b>					
a) Numerar efectiv . . . . .	15.817.163			<b>Capital social . . . . .</b>	100.000.000
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C. . . . .	46.498.872	62.316.035		<b>Fonduri de rezervă:</b>	
<b>Disponibil la bănci:</b>				a) Rezervă legală . . . . .	14.663.957
a) În țară . . . . .	3.244.494			<b>Fonduri de amortisment:</b>	
b) În străinătate . . . . .	1.451.217	4.695.711		a) Pt. creanțe dubioase . . . . .	14.643.352
<b>Portofoliu de titluri:</b>				<b>Fond de pensii al funcționarilor:</b>	23.885.140
<b>I. Titluri românești:</b>				<b>Fonduri de ajutorare:</b>	
a) Efecte publice val. nom. . . . . 47.229.400	19.905.123			Fondul P. Cosma . . . . .	1.077.250
b) Titluri cotate la bursă val. nom. . . . . 17.031.050	14.208.935			" Cultural . . . . .	1.466.966
c) Titluri necot. la bursă val. nom. . . . . 27.908.450	14.956.650	49.070.708		<b>Diferențe de curs nerealizate la Portofoliul de titluri</b>	4.195.023
<b>II. Titluri streine:</b>		6.407	49.077.115	<b>Obligațiuni proprii în circulațiune . . . . .</b>	17.000
Din titlurile de mai sus sunt angajate:				<b>Depuneri spre fructificare:</b>	
Efecte publice val. nom. . . . . 10.845.000	3.265.855			I. Din țară:	
<b>Portofoliu de scont:</b>				A) Depuneri noi:	
<b>I. Plătibil în țară:</b>				1. La vedere:	
a) Cambii fără garanții . . . . . 60.917.190				a) Pe livrete de econ. nominative . . . . .	96.461.839
b) Cambii garantate cu mărfuri, titluri etc. . . . . 7.250.960				b) În cont curent . . . . .	33.190.101
c) Cambii garantate cu ipotecă . . . . . 111.670.390	179.838.540			c) Pe livrete de economii plătibile la purtător . . . . .	18.248.278
<b>II. Plătibile în străinătate:</b>		179.838.540		2. Pe termen:	
Din portofoliul de mai sus se află reescontat:				a) Pe livrete de economii nominative . . . . .	14.541.348
a) Plătibil în țară, total . . . . . 13.547.500				b) În cont curent . . . . .	2.390.929
<b>Debitori:</b>				c) Pe livrete de economii plătibile la purtător . . . . .	2.867.927
<b>I. În țară:</b>				B) Depuneri vechi . . . . .	19.800.204
a) Debitori fără garanții . . . . . 35.660.761					314.051.853
b) Debitori garantați cu ef. com. . . . . 12.497.159				<b>II. Din străinătate:</b>	481.752.275
c) Debitori garantați cu titluri . . . . . 10.878.871					252.512
d) Debitori garantați cu ipotecă . . . . . 100.161.395				<b>Creditori:</b>	
e) Debitori garantați cu garanții diverse . . . . . 8.813.087	168.011.273			<b>I. Din țară:</b>	
<b>II. Din străinătate:</b>		17.154	168.028.427	a) La vedere . . . . .	13.306.771
<b>Debitori beneficiind de legea lichid. dat. din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă)</b>			178.879.232	b) Pe termen . . . . .	58.066.227
<b>Pierderi din aplicarea legii lichid. dat. din 7. IV. 1934</b>			349.109	<b>II. Din străinătate:</b>	11.570
<b>Participațiuni:</b>				<b>Angajamente de reescont:</b>	
<b>I. În țară:</b>				<b>I. În țară:</b>	
a) La întreprinderi ind. . . . .	5.800.000			a) La B. N. R. . . . .	13.547.500
b) La alte întreprinderi . . . . .				<b>Cecuri și ordine de plată emise:</b>	
<b>Imprumuturi pe termen lung</b>	16.580.356			a) Cu plată în țară . . . . .	2.514.290
<b>Imobile:</b>				<b>Dividende neridicate:</b>	767.805
a) Necesare com. propriu și pt. funcționari . . . . . 24.933.760				<b>Conturi diverse:</b>	13.853.478
b) Alte imobile . . . . . 31.063.272	55.997.032			<b>Conturi transitorii:</b>	1.566.785
<b>Mobilier (amortizat)</b>				<b>Dobânzi încasate:</b>	
<b>Conturi diverse</b>		33.810.435		a) dela portofoliul de scont . . . . .	12.399.465
<b>Cheltuieli de administrație:</b>				b) dela debitori . . . . .	7.828.338
a) Salarii și indemnizații . . . . . 7.866.282				<b>Comisioane încasate . . . . .</b>	2.546.132
b) Diverse . . . . . 2.494.139	10.360.421			<b>Venitul Portofoliului de titluri . . . . .</b>	3.377.810
<b>Impozite și taxe:</b>		641.547		<b>Venitul imobilelor . . . . .</b>	1.699.046
<b>Dobânzi plătite:</b>				<b>Beneficii diverse . . . . .</b>	153.548
a) La depuneri . . . . . 6.083.135				<b>Beneficii reportate:</b>	
b) La reescont . . . . . 334.539				a) Din anul precedent . . . . .	926.169
c) La alți creditori . . . . . 1.726.775	8.144.449				
<b>Total Lei</b>		<b>774.518.409</b>		<b>Total Lei</b>	<b>774.518.409</b>

Sibiu, la 30 Iunie 1937.

Președintele Cons. de ad.ție: ss. **Dr. Beu.** Director General: ss. **I. Vătășanu.** Șef-contabil: ss. **Nicolae Petrușiu, ex.-contabil.****MEMBRII:**ss. **A. Lapedatu.** ss. **Dr. V. Bologa.** ss. **I. Lupaș.** ss. **Dr. Boreia.** ss. **Dr. Comșa.**

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

**CENSORI:**ss. **Constantin Popp, președinte.** ss. **Dr. George Proea.** ss. **Dr. Schiau.** ss. **Matei Iuga, expert-contabil.**